

DELİLİK ÜLKESİNDEN
NOTLAR

A Y Ş E Ş A S A

DELİLİK ÜLKESİNDEN NOTLAR

Ayşe Şasa

Anı-Biyografi

TİMAŞ YAYINLARI | 1568
Ayşe Şasa Kitaplığı | 1

EDİTÖR

Halit Ömer Camcı

KAPAK RESMİ

Halit Ömer Camcı

KAPAK TASARIMI

Ravza Kızıltuğ

1. BASKI

Ekim 2006, İstanbul

13. BASKI

Mart 2020, İstanbul

ISBN

ISBN: 978-975-263-488-6

9 789752 634886

TİMAŞ YAYINLARI

Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

   timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık

Sertifika No: 45587

BASKI VE CILT

Sistem Matbaacılık

Yılanlı Ayazma Sok. No:8 Davutpaşa-Topkapı / İstanbul

Telefon: (0212) 482 11 01

Matbaa Sertifika No: 16086

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak

Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.

İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Sunuş

İçinde bulunduğumuz inançsızlık çağında, Mutlak'ı arayan biri ne tür bir gerilimin muhatabı olabilir?

Koyu bir inançsızlıktan yoğun bir inanca yönelen biri, yol üstünde neler yaşar, neler görür, neler söyler?

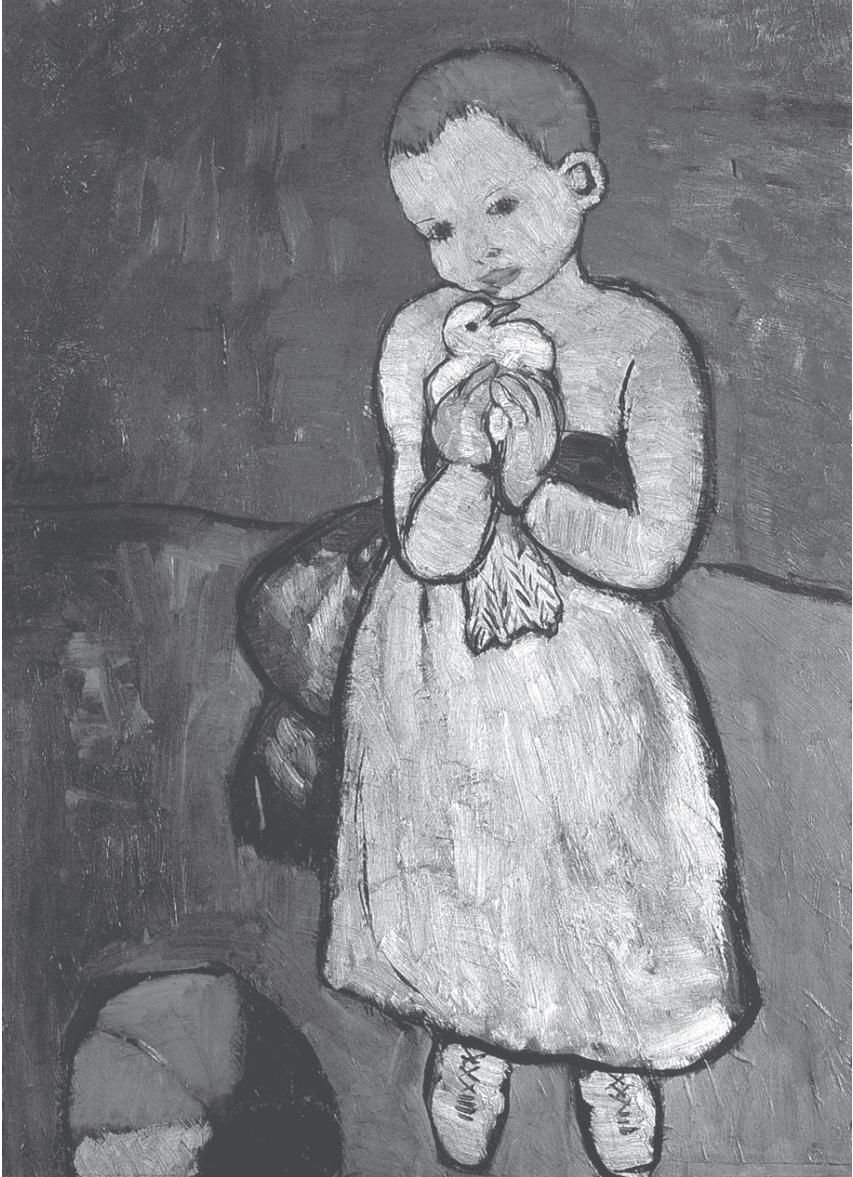
Kaosla düzen, bunalımla huzur, karanlıkla aydınlık, korkuyla umut arasındaki iç tercübelerimi açıklamak, bunları dile getirirken insanca paylaşımın onarıcı, şifa verici olanaklarından güç devşirmek...

Bu gaye üstüne inşa edilen bu metinler demetinin, kolektif iletişim ağında, kendine salim bir mecra bulabilmesi, eğer bu gerçekleşebilirse, beni mutlu edecek....

Ayşe Şasa
Ocak 2003

DELİLİK ÜLKESİ

“İnsanlığın tüm serüveni, milyonlarca, milyonlarca yıllık aşamalar, bir delilik nöbetinin tek bir dakikasında yaşanabiliyor...”

8. 10. 1988

Akıllılar dünyasının bir kıyısında, sisli bir dağ başına çöreklenmiş, dünyayı kendimce anlamlandırmaya çalışan bir deliyim. Akıllılardan çok farklı olduğumun bilincini her an taşıyarak onları gözetliyorum. Duygularımı ve düşüncelerimi, sürekli, akıllıların dünyasına özgü tarzda kodlamaya çalışıyorum. Başka türlü, iletişim kurmak, konuşmak imkânsız olur. Ben başkalarını gözetlerken, bir başka göz beni gözetliyor. Beni gözetleyen o öteki gözü gözetleyen başka bir göz daha var. Daha öteelerde, beni gözetleyen öteki gözü gözetleyen başka bir göz daha var. Daha öteelerde, beni gözetleyen o öteki gözü gözetleyen, o öteki gözden daha öte bir göz daha var; birçok göz var. Küçük parçalara bölünmüş benliğimin her hücresi ayrı bir realiteyi yaşıyor. Her hücrenin de ayrı bir vicdanı, bir "iç-göz"ü var. 'Mutlak'a kadar zincirleme giden bu korkunç yabancılaşma ve gözaltı duygusu içinde, ancak Allah; en uçta Allah'ın var olduğu inancı insana güven verebilir. Allah inancı olmadan, tam bir cehennem yaşantısı olurdu bu. Nitekim çok uzun yıllar, hayatımın dörtte üçü boyunca, öyle oldu. Onlarca parçaya ayrılmış benliğimin ayrı ayrı realiteleri, beni gözetleyen onlarca gözün -vicdan parçacıklarının- baskısı, o

korkunç gözaltının etki alanı içinde ne konuşmak, ne düşünmek, ne soluk almak mümkün oluyordu. Gerçeğe bin ayrı açıdan bakmanın insana kattığı müthiş zenginlik, baş edilmez bir kaosa dönüşüyordu. Nihayet Yaratıcı'nın varlığını keşfettim. Orada, en uçta, bilen, gören, yargılayan Bir'i var. Ona güvenerek yaşamayı deneyebilirim. Ama insana has değer yargılarının ne kadar görece, ne kadar değişken olduğu konusundaki bilincimi, -tıpkı Allah inancı gibi- kendime saklamak zorundayım. Akıllılar dünyası, kendi değerlerini mutlak sayan küçük ilahlar ve ilahelerle dolup taşıyor. Kibir içinde, kendilerinden emin dolaşiyor, konuşuyor, eylem yapıyorlar. Kendilerinden, görüşlerinden, görüşlerinin doğruluğundan en ufak bir şüpheleri yok.

Akıllılar dünyası, tek boyutlu bir realite içinde yaşıyor. En gelişmiş şekliyle, üç boyutlu. Benim realitemin onlarca boyutu var. Yüzlerce kristal prizmadan oluşan bir evren bu. Leibniz'in monadları üstüne, okul yıllarında okuduklarımı hatırlamaya çalışmalıyım. Ya da sabunlu su üflenen bir kamışın ucunda oluşabilen yüzlerce, binlerce saydam köpük hücrelerini hatırlamak gerekiyor.

Doktorum ise akıllılara has bir değerlendirme ile karşı çıkıyor. Benim, realitenin göreceliği dediğim şeyi o, fantezinin karmaşıklığı olarak niteliyor. Yine de bunun tartışmaya açık olduğunu belirtiyor.

Belli aralıklarla hayatımı kasıp kavuran şizofreni nöbetlerine kendimce bir anlam verme savaşını sürdürmeseydim, bugün artık düşünmeyen, konuşmayan, hiçbir anlamda çevreyle iletişim kuramayan bir varlık durumuna indirgenirdim. Halen duygusal dünyam, benliğim en az kırk ayrı parçaya ayrılmış durumda. Ama en ortada, tepede, hâlâ düşünmeye, sorgulamaya, denetlemeye; kendine, çevreye, hayata anlam vermeye çalışan bir düşünsel merkez var. Her an yıkılabilse de, yıkılmaya hazır olsa da, zaman zaman üç, beş, sekiz, on parçaya bölünse de, o merkezi sürekli ayakta tutmak, her sabah yeniden kurmak zorundayım. (Yazmak ve konuşmak bu savaşın kaçınılmaz bir parçası.)

Hastalık yaklaştığı zaman, bilincimin ortasındaki düşünsel merkez önce, kabaca üç ayrı parçaya ayrılıyor. Bu üç ayrı düşünsel parça, durmadan konuşan üç ayrı radyo kanalı gibi davranıyor. Parçalar, kendi kendilerine sürekli "gözlem raporları" veriyorlar. Üç kanallı, bitmez bir iç-monolog sürüyor.

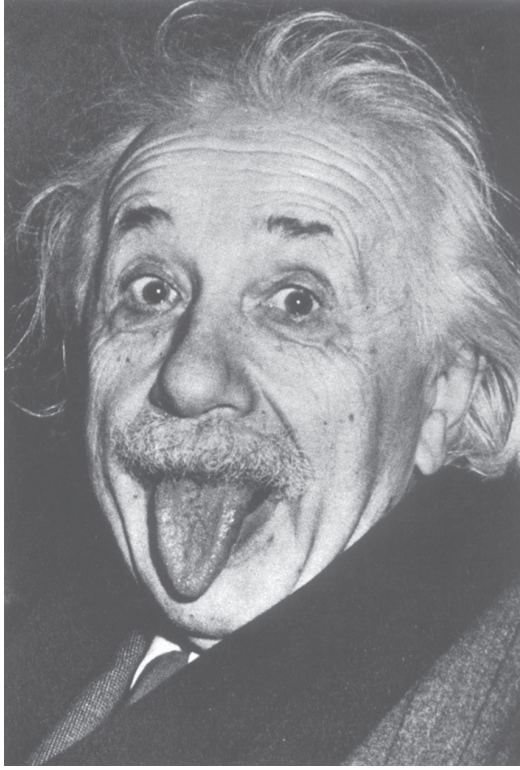
Bilincimin sol tarafında algıladığım ilk kanal, tasavvuf dilinde 'cezbe' denebilecek derin, mistik bir tecrübe yaşıyor. Su olmayı, toprak olmayı, bitki olmayı yaşıyor. Din kitaplarının tarif ettikleri Cennet'in, Cehennem'in ve Araf'ın derinliklerinde geziniyor. Bütün bunları yaparken bitmez bir iç-monolog yayınlıyor. "İşte şimdi suyum... Şimdi toprak oldum... Şimdi, içinde bulunduğum yer Cennet. Akan bir suyum ve çevremde yeşillikler var. Otların bedenime değiştiğini algılıyorum. Şimdi gübreyim, içimden otlar çıkıyor. Zaman durdu. Zamanın dışındayım şimdi."

Bu arada, orta kanal diye nitelediğim ikinci bir bilinç kanalı, "sol" taraftaki tecrübeye tarafsızca bakarak onu pratik, gündelik endişelerle izliyor. Bu kanal da gözlemlerini, kendi kendine sürekli dile getiriyor: "Kendimi su ve toprak olarak algılıyorum. Hezeyan sayılır bu. Acaba yoğunlaşır mı, kendi kendime baş edebilir miyim? Doktora haber versem, ilaç alsam, kalkıp tuvalette yüzüme su çarpsam" vb...

Bilincimin en sağında ise -nedense "sağ" olarak niteliyorum bunu-, neredeyse bilimsel/felsefi denilebilecek bir odak var. Öbür iki merkezde yaşanan tecrübeye daha üst düzeyde yorum ve açıklama getirmeye, daha entelektüel düzeyde gözlemler yapmaya çaballıyor. "Patolojik bir hezeyan mı yaşadığım, derin varoluşsal bir gerçeklik mi? Şizofren miyim, geleneksel kültürün meczup diye nitelediği hak âşığı bir kişi miyim? Deli miyim ben, hakikati mi görüyorum?"

Beynimde sürekli yenilenen bu didişme yüzündendir ki bir zamanlar "objektif gerçeğe" taşıdığım mutlak inanç kökünden sarsıldı. Bugün bilimin objektif saydığı kıstasların bile son kertede sübjektif, irrasyonel ve ideolojik olduğuna inananlardanım. Einstein'ın dünyaya dilini çıkaran fotoğrafı hep gözümün önünde. Hiçbir şey, bilimin cinnetle olana gizil içsel akrabalığını bu kadar iyi aktaramaz.

Ateist-hümanist inançlar taşıyan tabiiler için ben, zaman zaman din paranoyasının eşiğinden ötelere geçen biriyim. -Bir delinin hakikate bakışı hiçbir felsefi tutarlılık taşımaz-. İnançlı din çevreleri içinse gelişigüzel sayıklayan herhangi bir hastayım. Tasavvufta, yaşanan 'hal'ler, seküler düşünce açısından irdelenmez, sorgulanmaz. Onlar yalnızca yaşanır, dinsel bir adab içinde, tarikat çevresinde çözümlenir, inançların bağlamı içinde yorumlanıp değerlendirilir.

Benim, şu anda, çoğunluğu tanrıtanıamaz olan kendi çevrem
insanları ile de, çok başka bir adabın gereklerini yerine getirmeye
çalışan müminlerle de, yüzde yüz akıcı, yüzde yüz atak bir diyalogum
yok. Konuşurken, her iki çevrede de, baskılar altındayım.

Bulduğum noktada, bana bir tek çözüm kalıyor; saygınlığımı
korumak için, sanatçı kimliğimi pekiştirmek, yazar olarak mesleğimi
sürdürmek, çevrele aramdaki inanç kopukluğunu mümkün mertebe
gizleyerek düşüncemi sanatsal ifade kalıpları içinde savunmak.

Ancak bu bana yetmiyor. Yaşadıklarımı tümüyle başka insanlarla
paylaşmak ihtiyacı beni sürekli kemiriyor.

20 Ağustos'ta geçirdiğim büyük hastalık nöbetinden sonra
günü gününe tutmaya başladığım bu güncenin ilk bölümünde, bir
paranoyağın ölçsüz duygusallığı hâkim. Tükenmez bir coşkuy-

la yazmışım ve yazdıklarımı okumak bana şimdi zaman zaman utanç veriyor. Paranoyanın kendine özgü çırtlaklığı ile yazmışım. Gözleri kendi iç uzamına bakmaktan kanlanmış bir paranoyak. Şehvete benzer bir duyguyla kendi fantazisinin çevrimleri içinde dönen. Yine de, o günlerde içinde yaşadığım dünyayı ifade etmek açısından ilginç olabilir. 10 Eylül'de yazdıklarımı buraya kesintisiz aktarıyorum:

10 Eylül

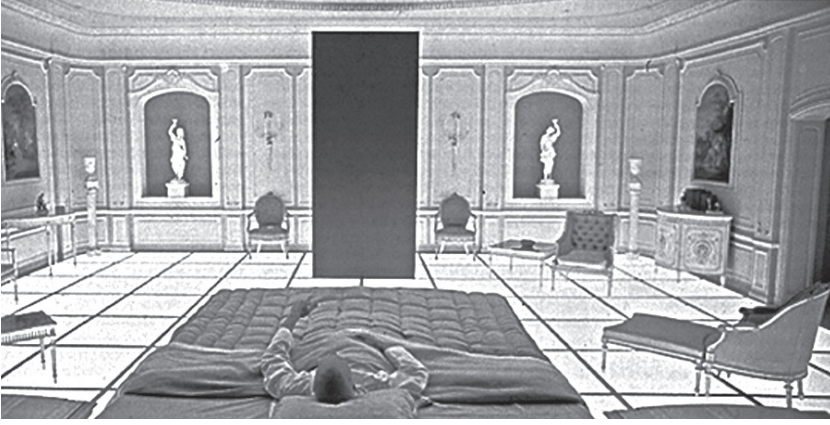
Saat 19:27

Beynimde sürekli devam eden delilik nöbetlerini, onları izleyen ara zamanları, bitmek bilmeyen iç-sorgulamayı, iç-hesaplaşmayı, hiç kimseye, doktorlara bile anlatılmayan yanlarıyla kâğıda geçirmezsem, gözüm açık gideceğim. İnsanlığın tüm serüveni, milyonlarca, milyonlarca yıllık aşamalar, bir delilik nöbetinin tek bir dakikasında yaşanabiliyor. Çünkü bilinç çöktüğü zaman, zaman ve mekân ilintileri kopuyor. Kimseye, hiç kimseye anlatamadığım şeyleri -sözle anlatmak mümkün değil, hiç kimse bilmek istemiyor delilik ülkesinin sahiciliğini- buraya tüm gücümle aktarmaya çalışmalıyım. Somut biçimde kayda geçirip yaşadıklarımın, başka insan teklerinin bilincine değmesini sağlamalıyım. Neden bilmiyorum, bana da, başkalarına da bir yararı olabileceğine inanıyorum bunun.

Kendini taş, su, toprak, evren, hava, kozmik bilinç olarak yaşayan ve algılayan bir insan tekinin, bulunduğu bu başka ülkeden, öteden, ötelere anlatacağı şeyler tümüyle anlamsız olabilir mi?

Yeryüzünde her şey iletişimle başlamadı mı? İnsanın insanla iletişimi, Tanrı'nın insanla, insanın Tanrı'yla iletişimi ve sonunda yine insanın insanla iletişimi. Her şey ilahi bir iletişim ağı üstüne inşa edildi değil mi?

Bir kez daha kendimi taş, su, toprak, hava, melek, şeytan vb. algılayanın, o sınırsız ve korkunç alicengiz oyununun çevrimleri içindeyim. Bir kez daha kobalt, sülfür, kükürt, zink kokusu. Yosun, mezarlık çiçekleri kokusu. Dizi dizi asılmış insanlar, çocuk leşleri, bütün evreni kaplayan ceset kokusu. Sevdiklerimin çığlıkları, kopmuş kelleleri ve uzuvları. Dirilen ruhlar, iç içe ezan ve çan sesleri, haç

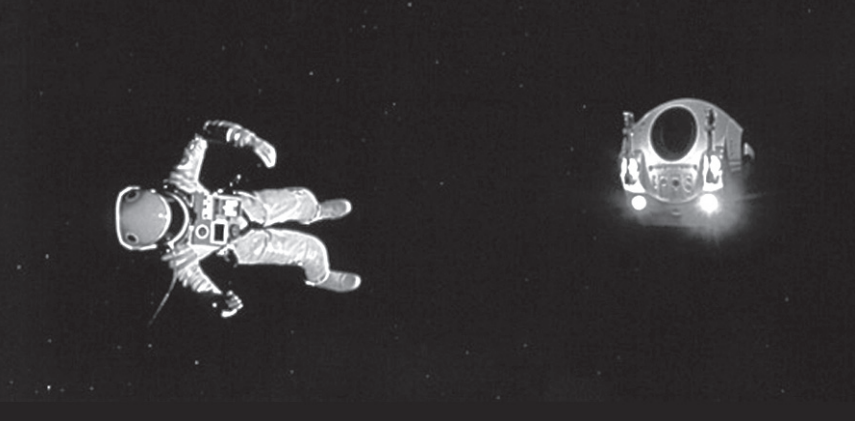

ve hilal, diriliş, uzay istasyonları, ölümsüzlük. Ölümsüzlüğün mavi, nabızsız korkunçluğu.

Einstein'ı anlayacak kadar fizik bilgim yok, olmadı; buna hep üzüldüm. Ama Tarkovsky'nin *Solaris*'i ile Kubrick'in *2001*'ini çok iyi izledim. Beynimdeki sinema ekranında o kadar net olarak izlediğim, hep izlediğim onlar. Uzaya yönelmiş insanoğlunun, haddini bilmeyen insan tekinin kendi iç uzamında, o bitmek tükenmek bilmeyen iç evrende, kendi mikrokosmosunda anbean başına gelenler.

Okuduğum her satır yazının, izlediğim her kare filmin, düşündüğüm her düşüncenin gerçek ve canlı bir yaşantıya dönüştüğü ve beni yargıladığı geçittem. Bilgilerim bana karşı. Bilgilerim vicdan olup yargılıyor beni. Beynimdeki sinema ekranında, belleğim vicdanım oluyor. Düşüncelerimi yaşıyorum. Bir akarsu hızıyla düşüncelerim zaman ve uzam oluyor. Düşüncelerim, hayallerim yargılıyor beni. Bir insan teki olarak ne kadar çok günahım, ne kadar çok sevabım olduğuna şaşıyorum. Bir günü beşyüz yıl gibi yaşamışım ve şu anda, çoğalıyor, çoğalıyor o yüzyıllar. Kendimin değil, belki de tüm insanlığın bilinçaltıyım.

Hep o uzay istasyonu. Odam, son 18 yıldır zamanımın tümünü içinde geçirdiğim. İçinden hiç çıkmadığım yatağım. Kitaplar ve defter-

lerle dolu yatağım. Solumda, komidinin üstünde, ağızım ve kulağım bildiğim telefon. Onunla Londra'yı, Mısır'ı, Amerika'yı ve İstanbul içinde herhangi bir yerde, herhangi bir anda, herhangi bir arkadaşımı arayabilirim.

-Graham Bell'in uzay yaşamına büyük katkısı; ne büyük, ne büyük bir katkı bir deli için.- Herhangi bir anda, burada, solumda telefonun ahizesinden herhangi bir arkadaşımın sevgili sesini duyabilirim. Yaşama gücümü, savaşıma, hayal kurma, düşünme gücümü, tüm gücümü, o sevgili seslerden almıyor muyum? İçimde, arkadaşlarıma duyduğum katıksız sevgiden başka, beni öteye götüren, hâlâ yaratma isteği veren ne var? Telefon, başucumdaki telefon bütün bu anlamları kapsıyor. -Çan ve ezan sesleri- Telefon. Başucumdaki sinema ekranında tüm sevdiklerimin yüzlerini görüyorum.

Ayakucumdaki televizyonun ekranını, elimdeki kumandayla açıp kapadığım zaman da apartmanın tepesindeki büyük antenin yardımıyla beş istasyon izleyebiliyorum. Yeryüzüne ait ne çok görüntü var. Benim dışımda, ötesinde olduğum yeryüzü. Hep uzaydan gördüğüm, uzaklardan gördüğüm yeryüzü. Yeryüzünün binbir hali burada, ayakucumda, o küçük ekranda.

Yine ayakucumda, ayakucumdaki duvarda, kitap raflarım sık sık gözlediğim. Hâlâ orada mı diye kontrol ettiğim kitaplarım. Kemal Tahir, Şeyh-i Ekber Muhyiddin ibn Arabî, İsmet Özel ciltleri. En sevdiklerim, hep yanımda olsun istediklerim. İsmet Özel'in her sabah ve her akşam

yeniden okuduğum dizeleri: “Her şey ben yaşarken oldu, bunu bilsin insanlar...” Her akşam bir iki saat karıştırdığım *Fusûsü'l-Hikem*.

Ve Picasso afişlerim. Üstünde Musee Picasso yazan. Paris'teki müzesinde ruhuyla konuştuğum Picasso'nun kendisi. Her hastalık nöbetinde bana *RESİSTANS'ı yeniden anlatan dostum Picasso. Bana direniş ruhunu aşılaman. Wajda'nın *Kanal* filminin bir video kopyası da orada, ayakucumdaki rafta. Naziler üstüne tüm konsantre bilgilerimin duyumsal kaynağı, o *Kanal* filmi. Saçları idrarlı sular- dan alınmış o sarışın, Polonyalı kadın. Dışkılara boğulmuş öteki direnişçiler. Kanallar. Dışkı kokan insanlığın, tüm insanlığın dışkı kokan kolektif vicdan kaynakları. Kobalt, asit, sülfür, kükürt ve sirke kokan. İnsan eti yiyen insanların yaşamsal kayıtlara geçmiş temsili imgeleri.

Ve yatağımın sağında pencere var. Pancurları yarı kapalı, gökyüzünün güzelim mavilerini aralıklardan yine de görebildiğim, ezan sesinin kaynağı olan gökyüzü. Hep gökyüzünden dağılan ezan sesi -çan sesleri-. Şaşkınlık içinde hem istavroz çıkarıp hem kelime-i tevhid çektiğim, yüzyıllarca süren anların vurgusu, vurgulayıcısı bu pencere. Mezarlığı; Zincirlikuyu'yu ve yeryüzünün tüm mezarlıklarını gören. Orada, mezarlıkların, ezan ve çan seslerinin geldiği o noktada, öyle geceler, öyle geceler oldu ki, ölülerin tekbir getirdiğini açıkça duydum. -Defalarca oldu ve korkmayacak kadar ahiret âlemine âşinaydım. Artık dirilmek için sabırsız olduklarına inandım. Ve hep o düşünceyle bir gün ön odada, Marmara denizine bakan odada otururken, denizin üstünde o devasa Mesih'i gördüm. Gümüş rengiydi. İnsanlığın sonunda uzayı fethedeceğini, orada Mevla'sını da -ama belasını da- bulacağını bildiriyordu bana. Belki Tarkovsky'ye de Kubrick'e de bir dipnottu bu bildiri. Şüphesiz öyleydi: “Ey üstün insana özenenler. Gideceksiniz uzaya. Orada Mevla'nızı da, belanızı da bulacaksınız.”

“Ve neyi arzularsanız onu bulacaksınız. Çirkin arayanlar çirkinliği, güzeli arayanlar güzelliği. -Velakin katıksız güzeli bulmak, ancak ermişlere mahsustur.- Orada, uzayda, hepimiz vicdanımızdaki muhasebenin karşılığını, iz yansımalarını bulacaksınız. Tıpkı Tarkovsky'nin *Solaris*'te dediği gibi.

* 2. Dünya Savaşı sırasında Fransa'daki direniş örgütlerinden biri.

Süreç. Süreç fikri. Her şeyi bir süreç olarak anlatabilirim. Delilik başka türlü anlatılamıyor. Bir coşku, bir çılgılık, çağılayan, bir akarsu, bir oluşum olarak. “Varoluşsal” sözü, ukalaca bir söz, ama iyi bir söz. Varoluşsal -egzistansiyel- bir süreç. Süreç, çılgılık, ses. Ancak o sürecin içinde devinen büyük kâinat nizamını, kıyameti ve yinelenen nizamı anlatmak ne zor. Bir delinin, belki en çok sahip olduğu şeyi, kıyamet bilincini anlatmak ne zor.

İslâm felsefesi, zamanı, her an yinelenen kıyametler olarak kavramlaştırıyor ve meczubun bilinci -bilinç akımı- işte bu anlamda, her an kopan, her an yeniden kopan kıyametlerden oluşuyor. Ama sonsuz bir nizam görüşü, bu kâinatta iyiyile kötünün, ahlakıyla ahlaksızın dengeleşimini içeren o sonsuz nizam duygusu, insana her an tek bir şeyi, Tevhid’i düşündürüyor. Bu kadar kusursuz bir adaleti -delinin bilincindeki yargılamayı- Allah’tan başka kim gerçekleştirebilir? Bu kadar adil bir temaşayı, bu kadar sınırsız bir vizyonu kim yaratabilir?

Bana doğduğumdan bu yana hiç kimse doğrudan Allah’ı telkin etmedi. Allah’tan başka her şey bana öğretildi. Ve bu yüzden deliliğim, sonunda, bana bir ebedi hayat bilinci olarak geldi.

Şimdi, doktorumun din paranoyası konusundaki korkularını bertaraf etmek zorundayım. Ebedi hayat inancını bir hezeyan olarak tarif etmek isteyen bilime -nasıl bir bilimse o uzay çağının bilimi- inançta ölçüyü kaçırmayacağım konusunda garanti vermek zorundaydım. Yüzüme şüpheyle bakılıp durulduğuna, din üstüne modern, dünyevi şakalar icad ederek. Gerçeği müminlerle bile pek paylaşmayarak.

Hayret kelimesinin tasavvufi anlamını öğrenmemi Şeyh-i Ekber Muhyiddin ibn Arabî hazretlerine borçluyum. O, tufanda boğulan münkirlerle bile, Allah’ın hikmeti karşısında duydukları hayretten dolayı, kutsal bir ağırlık yüklüyor; onlara “hayret erbabı” adını koyuyor.

Delilik sırasında ve ara zamanlarda, bilincimin, daha doğrusu yarı bilincimin aldığı şekiller bana hayretin büyüğünü yaşıyor. Bu engin hayret duygusu olmasaydı ibadet ihtiyacını duymaz, deliliğin kutsal bir mükâfat, bir seçkinlik emaresi, bir kutsanmışlık belirtisi olduğunu tekrar tekrar düşünüp başıma gelenlerden dolayı aralıksız şükretmezdim.

Bir ay önce günceme geçirdiğim kayıtlar işte hep böyle içkin, coşkulu, vecd dolu bir anlatımla örülü. Bilincimin 'soluna' egemen olan mistik yan, bütün ağırlığıyla duygularımın akışını yönetiyor. O gündən bu yana her gece aldığım 100 mg Melleril, giderek o taşkın mistik boyutu öldürüyor. Çok daha gündelik kaygılarla bezenmiş "normal" bir bilince yavaş yavaş dönüyorum. Ama yaşadıklarım -hezeyanlarımın anıları- beni hiçbir zaman bırakmıyor. Bir uzay kapsülüne benzettiğim bilincimin iç uzamındaki gezintileri belleğimde yeniden gözden geçiriyorum.

20 Ağustos günü yaşadığım son büyük 'psikotik episod'u, o alt-üst

edici dehşet duygusunu yazılı olarak ifade edecek gücü kendimde hâlâ bulamıyorum.

Güncemin bir yerinde şöyle demişim: “Kıyamet günü, Yaratıcı'ya anlamlı ve onurlu bir hikâye anlatabilmeliyim”. Anlam ve onur. Bütün savaşımlarım bu ikisini, cinnet anlarında bile savunmak. Cinnet bir kıyametse, anlam ve onur arayışı kıyamette bile insanı terk etmiyor.

“Her şey ben yaşarken oldu, bunu bilsin insanlar/ ben yaşarken koptu tufan/ ben yaşarken yeni baştan yaratıldı kâinat/ her şeyi gördüm içim rahat/ gök yarıldı, çamura can verildi/ linç edilmem için artık bütün deliller elde”

İsmet Özel'in ünlü şiiri “Celladıma Gülümserken”de, bütün çağrışımlarıyla kendi biyografimi buluyorum. Dönem dönem celladımı karşımda gören, ona gülümsemeye çalışan ben değil miyim?

“Uçtum ama uçuşum/ radarlarla izlendi/ gayret ettim ve sövdüm/ bu da geçti polis kayıtlarına”

Her büyük alt-üstlük anında gayret eden ve söven, her sövgüsü “polis kayıtlarına” geçen de benim. Polis, binbir korkuyla dolu çocukluk dünyamın en dehşet verici ölüm simgesiydi. Altı yaşında beni yasak bir oyun oynarken yakalayan annem, “Seni iki polis arasında idama giderken görüyorum” demişti. O günden bu yana, sık sık, bir polis devletinin darağaçlı gölgesi, dalga dalga üzerimden geçiyor. Her seferinde gayret edip sövüyorum. Sövmek korkuyu hep hafifletir ve bu bağlamda korkuya karşı en emin silahtır. Ama silah hep geri teper. O sövgü de “polis kayıtlarına” geçer. Ve bu, paranoyanın o ölümcül kısır döngüsü içinde kıyamete dek yinelenir.

Polis ve polis devleti korkusu bana ayrıca irsi olarak ip korkusundan söz etmez miydi? Anneme, bu dehşetengiz simgeyi anne-annem aktarmış olmalı. Yedi ceddime dehşete vermiş Osmanlı'nın korku dönemleri, İstiklal mahkemelerinin bütün mirası, kendi hayatımda tanık olduğum terör dönemlerinin izlenimleriyle birleşince, celladımın her zayıf anımda karşıma dikilmesi doğal değil mi?

“Uçtum ama uçuşum/ radarlarla izlendi”. İsmet Özel'in, bütün çağrışımlarıyla kendi biyografimi anımsatan o şiirinde, radarları da benim simgem yapan çok şey var. Her cinnet nöbetinde kâinatın dev

radarlarla tarandığını iliklerime kadar hissetmiyor muyum? Kendi beynimin bir radar istasyonuna dönüştüğünü duyumsamıyor muyum? Linç edilme korkusu da, ömrümün son 18 yılında, belli aralıklarla yakama yapışan cinnet nöbetlerinin başlıca öğelerinden.

Her seferinde, büzüldüğüm köşede, tufanın kopuşunu, kâinatın yeniden yaratılmasını, göğün yarılmasını, çamura can verilmesini bütün hücrelerimle yaşayan ben değil miyim? Yaradılış ve diriliş her seferinde tüm aşamalarıyla yineleniyor mu?

Son psikoz nöbetimin meydana geldiği 20 Ağustos günü, tüm cellatlarımla bir kez daha yüzleşen de yine bendim.

Her şey, münasebetsiz bir tanışın, hiç suçum olmayan bir meseleden ötürü telefonda bana çatmasıyla başladı. O saniye, “kobalt, sülfür, kükürt, zink” olarak nitelediğim o ekşi, yakıcı koku -okul günlerinde kimya laboratuvarından hatırladığım- bütün odayı doldurmaya başladı. Ekşi koku genzime dolarken, bilincim yavaş yavaş eriyor, aklım adım adım çöküyordu. Her zaman olduğu gibi, aklın yerini sezgi alıyordu.

Her seferinde olduğu gibi, bir kez daha, mahalli bir polis rejimi, Hitler'in Gestapo'su ve Evrensel Terör el ele karşımdaydılar. Evrensel Terör. Dün bir ucu uzayda, gezegenlerde idi. Hiçbir zaman ölmemiş olan Hitler, bir kez daha tarih sahnesine çıkıyor, -uzayda muhafaza edildiği özel bir bölmeden- dünyayı yönetmeye başlıyordu.

Ben, “bu iş için seçilmiş” bir kobaydım. -1940 yılında, annemle babam, Hitler'in üstün ırk teorisini doğrulamak için bir araya getirilmişlerdi. Annem çok zekiydi, babam çok iradeli. Gestapo onları bu iş için özel olarak seçip birleştirmiş, ben hasıl olmuştum.- Ben, altı yaşında geçirdiğim bademcik ameliyatı sırasında Gestapo tarafından yarı yarıya biyonik hale getirilmiştim. Genzimde, burnumda, beynimde radarlar, radyo istasyonları, görünmez film ekranları ve dini netliğini bilmediğim nice aygıtlar vardı. Kalbim, özel olarak takılmış sentetik bir pompaydı. Uzaktan kumanda ile yönetiliyor; uzak mesafelere, uydulara, gizli mesajlar gönderiyordum.- Ben, Hitler, Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyet Rusya arasında, İkinci Dünya Savaşı'nda imzalanmış, özel ve çok gizli bir anlaşmaya hizmet etmek için, insanlığın başına korkunç bir çorap örmek için, özel olarak husule gelmiş ve yetiştirilmişim.

Çocukluğum boyunca ailemin bana özel olarak tuttuğu Yahudi ve Alman bakıcılar, beni bugün için yetiştirmişlerdi. Pavlov, bizzat Pavlov, o büyük Sovyet bilim adamı, Hitler'in emrine girerek benim şartlanmamı adım adım yönetmişti. Türk olmam tesadüf değildi. Dünyayı yok edecek evrensel kargaşanın anahtarının bir Türk'ün bedeninde olması tesadüf değildi. Türkiye sırf bu iş için -benim doğup yetiştirilmem için- İkinci Dünya Savaşı'nın dışında tutulmuştu. Türkler bir bakıma en dirençli, bir bakıma en lanetli ulustu. Dünya